

Křesťané o Židech

Vymezování se vůči Židům

Rozmluva sv. Justina s Tryfonem/Apologie

- Usmrtili jste zajisté spravedlivého a před ním proroky jeho, a nyní ty, jenž v něho doufají. A tím, jenž ho poslal, všemocníkem a tvůrcem veškerenstva pohrdáte a jeho, seč jste, zneuctíváte, proklínajíce ve sborech svých ty, jenž v Krista věří.
- Nebo Židé, jenž proroky mají a Krista ustavičně očekávali, nepoznali ho, když přibyl, a netoliko nepoznali, ale i zle s ním naložili. Pohané ale, jenž o Kristu ničeho neslyšeli, dokavad apoštolé jeho z Jerusalema vyšedše, věcí jeho nezvěštovali a proroctví těch jim nevydali, pohané, dím, plni radosti a víry model se odčetli, a Bohu nezplozenému skrze Krista se zasvětili.
- http://fatym.com/taf/knihy/patrol/p_just_dialtr.htm

Ignác z Antiochie (+ 107, 71–72 let)

- VIII, 1. Nedejte se zmást cizími naukami ani starými neužitečnými mýty. Jestliže žijeme dosud podle židovského zákona, přiznáváme, že jsme nedostali milost. Boží proroci totiž žili podle Ježíše Krista. Proto byli také pronásledováni. Avšak zapálení jeho láskou přesvědčili nevěřící, že je jeden Bůh, který se zjevil skrze Ježíš Krista. Ježíš Kristus je jeho Slovo, přišel v tichosti a ve všem se zalíbil tomu, kdo jej poslal.
- X, 3. Je nemístné hlásit se ke Kristu a přidržovat se židovství. Křesťanství totiž neuvěřilo v židovství, ale židovství v křesťanství. Křesťanství vede každého k Bohu.
- http://fatym.com/taf/knihy/patrol/p_igmagn.htm

List Barnabášův (80-120), Codex Sinaiticus

- II. Ústy všech proroků nám totiž zjevil, že **nepotřebuje ani obětí ani celopalů ani žádných obětních darů**. 5. „K čemu je mi množství vašich obětí“, praví Hospodin. „Jsem syt skopových žertev a tuku beranů, krve býků a kozlů. Nechci vás ani vidět. Kdo to žádal z vašich rukou? Nebude vám uloženo šlapat má nádvoří. Přinášíte-li pšeničnou mouku, je to pošetilé. Dým kadidla je mi odporný. **Novoluní a sabaty (soboty) nesnáším**“. Toto tedy zrušil, aby nový Zákon našeho Pána Ježíše Krista, jenž není pod jhem poroby, nejevil známky lidské oběti.
- X, 1. Když Mojžíš nařídil „**Nebudete jíst vepře** ani orla ani jestřába ani krkavce ani žádnou rybu, která nemá na sobě šupiny“, má na mysli tři předpisy. 2. V Deuteronomiu jim konečně Hospodin praví: „A dám lidu tomu svá práva“. **Není tedy Božím příkazem, aby toho nejedli**, nýbrž Mojžíš tu mluvil obrazně. 3. **Jméno vepře uvedl v tomto smyslu**: Nehledej přátelství s takovými lidmi, kteří svým chováním se podobají vepřům, to znamená, když se mají dobře, zapomínají na Pána, ocitnou-li se v bídě, Boha znají. Když totiž vepř žere, nezná svého pána, když však je hladový, řičí a ztichne až tehdy, když dostane žrádlo.
- XIII. 4. V jiném proroctví to říká **Jakub** svému synu **Josefovi** jasněji: „Hle, neodepřel mi Hospodin spatřit tebe. Přiveď mi své syny, abych jim požehnal“. 5. I přivedl **Efraima a Manasse a chtěl, aby požehnal Manasse, poněvadž byl starší**. Josef jej totiž přivedl k pravici otce Jakuba. Jakub pak viděl v duchu obraz budoucího lidu. A co říká Písmo? „**I zdvihl Jakub střídavě své ruce a vložil pravici na hlavu Efraima, toho druhého a mladšího, a požehnal mu**. I Josef řekl Jakubovi: Polož svou pravici na hlavu Manassovu, poněvadž je mým prvorozeným synem. **A Jakub pravil Josefovi: Vím, dítě, vím, avšak starší bude sloužit mladšímu, a tomu bude požehnáno**“.
- <http://revue.theofil.cz/revue-clanek.php?clanek=2138>

Židé a křesťané

- **Epifanius ze Salamíny (cca 310-403): Panarion (Lékárnička)**
- **Část 18. Epifanius proti Nazarejcům:**
- 1:4 „A tak i když to byli Židé, kteří zachovávali všechny židovské svátosti, nenabízeli oběti ani nejedli maso, v jejich očích bylo nezákonné jíst maso nebo obětovat ho. Tvrdili, že tyto knihy jsou padělky a že žádná z těchto zvyklostí nebyla zavedena otci.“
- **Část 30. Epifanius proti Ebionitům:**
- 2:2 „V první řadě řekl (Ebion), že Kristus byl počat pohlavním stykem a semenem člověka, Josefa - už jsem řekl, že souhlasil s ostatními ve všem, s tímto jediným rozdílem, s jeho dodržováním zákonů judaismu, sobotou, obřízkou a všemi ostatními židovskými a samaritánskými příkazy.“
- **Talmud Bavli, Berakhot 28b-29a:** „RABBAN GAMALIEL ŘÍKÁ: KAŽDÝ DEN BY MUŽ MĚL ŘÍCI AMIDU.,,R. LEVI ŘEKL: Požehnání týkající se Minim bylo zavedeno v Javné... Naši rabíni učili: Šimeon ha-Pakuli uspořádal osmnáct požehnání v pořadí před Rabbanem Gamalielem v Javné. Řekl Rabban Gamaliel mudrcům: Je tu někdo, kdo může složit Birkat haMinim?" Samuel, ten malý, vstal a složil je.“
- **Amida 12.**
„Pro minim neexistuje žádná naděje, všichni budou brzy ztraceni, všichni Tví nepřátelé budou náhle zničeni. Zlikviduj je v náš den. Blahoslavený, Pane, který ničíš protivníky své.“
- **Órigenés (+ 253 Týros): Contra Celsum, III, 1:** „(Celsus) Má názor, že stíhání Židů a křesťanů není nic důležitého neboť obě skupiny věří, že Boží Duch předpověděl, že má přijít Spasitel lidské rasy, ale ještě se nedohodli na tom, zda ona osoba vlastně přišla nebo ne...“

Tertullianus (c. 155 – c. 240)

- **Adversus Judaeos**, Kapitola 6. Je zřejmé, že byl ukázán čas soboty a sobota věčná; obřízka tělesná a obřízka duchovní; zákon dočasný a zákon věčný; oběti tělesné a duchovní; Z toho vyplývá, že poté, co byla všechna tato pravidla vydána tělesně, bylo třeba čekat na čas, kdy měly přestat platit předpisy starého zákona a starých obřadů a začít platit předpisy nového zákona;
- Kapitola 13. Židé jsou předurčeni k tomu, aby trpěli těmito pohromami kvůli Kristovi, a my zjišťujeme, že trpí, a vidíme, jak je posílají do cizích zemí a oni v nich musí setrvávat, je zřejmé, že tyto věci nastaly kvůli Kristovi. Nebo jinak, pokud Kristus nepřijde, jak bylo předpovězeno, jsou takto určeni k tomu, aby trpěli, a až přijde, znamená to, že budou trpět. A kde pak bude dcera Sionská, která bude opuštěná, která teď neexistuje?
- <http://www.newadvent.org/fathers/0308.htm>

Origénés (cca 185-253/254)

- Proto ani dnes nejsou Židé proti pohanům, proti těm, kteří uctívají modly a rouhají se Bohu. Nevzbuzují jejich rozhořčení. Ale křesťany nenávidí, křesťany, kteří opustili modly a jsou obráćeni k Bohu!
- Ten, kdo se běžně nazývá Žid, zavraždil Pána Ježíše a je za něj stále zodpovědný, je to proto, že nerozuměl skrytému smyslu zákonu a proroků.
- Nesmutni za to, že chrám nezůstal a nezoufej, protože nenajdeš kněze. Neboť v nebi existuje oltář a kněží podle řádu Melchisedechova (Židům 5:10). Je to Boží láska a milosrdenství, že od vás odstranil pozemské dědictví, abyste mohli požádat o nebeské.
- Je zřejmé, že ačkoli Židé viděli Ježíše, nevěděli, kdo je, a přestože ho slyšeli, nerozuměli z jeho výroků božství v něm, které přeneslo Boží péči o Židy na pohany, kteří v něj věří. Můžeme tedy vidět, jak byli po příchodu Ježíše Židé zcela opuštěni, a nezachovali si žádný ze svých tradičních posvátných majetků, ani náznak Boží přítomnosti mezi nimi.
- The Jews in the Writings of Origin
<https://www.copticchurch.net/topics/patrology/schoolofalex2/chapter17.html>

Augustinus Aurelius (354-430)

- **O Boží obci**, XVIII, 46: „Bůh proto ukázal Církvi ve svých nepřátelích Židech milost svého soucitu, protože, jak říká apoštol, jejich trestným činem je spasení pohanů. A proto je nezabil. Židé, ačkoli byli poraženi Římany, aby zapomněli na Boží zákon a jejich svědectví by mělo být v této záležitosti, kterou vyšetřujeme. Nestačí však, aby řekl: „Nezabíjejte je, aby konečně zapomněli na svůj zákon, pokud by k tomu také nepřidal, rozptylte je; protože kdyby byli ve své vlastní zemi, a ne všude, určitě by je Církev, která je všude, nemohla mít jako svědky mezi všemi národy.“
- **Vyznání**, 12.14: Jak je nenávidím, nepřátelé Písma! Jak bych si přál, abys je zabil (Židy) svým dvouhranným mečem, takže by neměl být nikdo, kdo by oponoval tvému slovu! Rád bych je nechal zemřít a žít pro vás!

Jan Chrysostomos (347 - 407)

- **Adversus Judaeos:** 1. 3. 1 „Mnoho z vás, vím, respektuje Židy a myslí si, že jejich současný způsob života je ctihodný. Proto jsem spěchal vykořenit a vytrhnout tento smrtící názor. Řekl jsem, že synagóga není o nic lepší než divadlo, a jako svědka předkládám proroka... Synagóga však není jen bordelem a divadlem; je to také doupe lupičů a ubytování pro divoká zvířata.“
- V, 7: „Žid však odmítá přijmout svědectví, které vydal Kristus. Co říká Žid? "Ten muž, který to řekl, je můj nepřítel. Ukřižoval jsem ho. Tak jak mám přijmout jeho svědectví?" Ale tohle je zázrak. Židé ho ukřižovali. Když však zemřel na kříži, zničil jejich město. Tehdy rozptýlil jejich lidi; pak rozptýlil ten národ po celé zemi. Tímto způsobem nás učí, že je vzkříšen, živý a v nebi.“
- VIII, 5: Řekněte mi to. Až budete stát obžalováni před Božím soudem, jaký důvod budete mít k tomu, abyste považovali židovské čarodějnictví za hodnější vaší víry, než to, co řekl Kristus? Když přijmete jejich kouzla a zaklínadla, vaše činy ukazují, že považujete Židy za hodnější vaší víry než Boha, i když to neřeknete slovy.
- VIII, 9: Nebojíte se Boha? Potom alespoň mějte strach ze Židů. Vyhlašujete, že jste křesťané, ale spěcháte do synagóg. Neuvědomujete si, jak se vám posmívají? I když to nečiní otevřeně, nechápete, že to dělají hluboko v jejich srdcích?“

Církevní historik, pohanský historik a císař odpadlík (361-363)

- **Eusebios, Život Konstantina, III, 5**
- „Na tomto setkání byla projednána otázka týkající se nejsvětějšího dne Velikonoc a byla vyřešena sjednoceným soudem všech přítomných, aby tento svátek byl uchováván všemi a na každém místě v jeden a tentýž den. Tento svátek, od něhož datujeme naše naděje na nesmrtelnost, by měl být slaven bez rozdílu všemi stejně, podle jednoho daného řádu a uspořádání. A v první řadě se zdálo, že není užitečné, abychom při oslavě tohoto nejsvětějšího svátku měli následovat praxi Židů, kteří bezohledně poskvřňují své ruce obrovským hříchem, a proto jsou zaslouženě zasaženi slepotou duše.“
- **Ammianus Marcellinus: Rerum gestarum libri XXIII, 1, 3.**
- „Julianus si pomyslel, že by měl znovu postavit v extravagantním nákladu pyšný chrám v Jeruzalémě a tento úkol dal Alypiovi. Alypius energicky usiloval o práci a byl podporován guvernérem provincie; když však náhle ohromné ohnivé koule vybuchly v blízkosti základů, popálení dělníci se nemohli dále přiblížit: pak [Alypius] pokus vzdal.“
- **Julianus: Contra Galileos, 106**
- „Ale od počátku se Bůh staral pouze o Židy a je si vybral jako svůj díl, to jasně prosazoval nejen Mojžíš a Ježíš, ale také Pavel. Jestliže je Bůh všech i nás, proč nás zanedbával? Proto je přirozené myslet si, že Bůh Židů nebyl stvořitelem celého vesmíru, ale spíše, jak jsem řekl dřív, je omezen, jeho říše má hranice, musíme ho pojímat jako jednoho z davu jiných bohů. Naši spisovatelé říkají, že stvořitelem je společný otec a král všech věcí, ale že ostatní funkce byly přiděleny národním bohům a bohům, kteří chrání města.“

Různí

- **Hippolytus** (c. 170–235 nl): Expository Treatise Against the Jews: „Nyní mi tedy nakloňte ucho a poslouchejte má slova a dejte pozor, Židé. Mnohokrát se chlubíte tím, že jste odsoudili Ježíše Nazaretského k smrti, a dali jste mu ocet a žluč k pití.“
- **Ambrož** (340–397): LETTER XL. [A.D.388.] ON THE REBUILDING OF A SYNAGOGUE
- 21. Ačkoli odmítají být vázáni římskými zákony a považují je dokonce za trestné, nyní předstírají, že podle těchto zákonů požadují pomstu. Kde byly tyto zákony, když spálili střechy zasvěcených bazilik? Pokud Julianus nepomstil církev, protože byl odpadlíkem, pomstí vaše Veličenstvo jako křesťan zničení Synagogy?
- **Thascius Caecilius Cyprianus** (200 –258): Three Books of Testimonies Against the Jews: Do svého svazku jsem však zahrnul dvě knihy stejně přiměřené délky: jednu, v níž jsem se snažil prokázat, že Židé se podle toho, co bylo předtím předpovězeno, odchýlili od Boha a ztratili Boží přízeň, která jim byla dána minulý čas, a byla jim slíbena do budoucnosti; zatímco křesťané si zasloužili Pána vírou a pocházeli ze všech národů z celého světa.
- **Eusebios, Život Konstantina**, III, 5
- „Na tomto setkání byla projednána otázka týkající se nejsvětějšího dne Velikonoc a byla vyřešena sjednoceným soudem všech přítomných, aby tento svátek byl uchováván všemi a na každém místě v jeden a tentýž den. Tento svátek, od něhož datujeme naše naděje na nesmrtelnost, by měl být slaven bez rozdílu všemi stejně, podle jednoho daného řádu a uspořádání. A v první řadě se zdálo, že není užitečné, abychom při oslavě tohoto nejsvětějšího svátku měli následovat praxi Židů, kteří bezohledně poskvřňují své ruce obrovským hříchem, a proto jsou zaslouženě zasaženi slepotou duše.“